

Серед основних напрямків підвищення якості трудового потенціалу регіону мають розглядатись такі, як:

- задоволення потреб регіону саме за такою структурою працівників необхідних професій і кваліфікацій, яка відповідатиме вимогам змін в економіці та технічному рівню виробництва;
- здійснювати підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації наявної робочої сили, пов'язані з її перерозподілом між галузями та підприємствами;
- досліджувати та діагностувати ринок праці задля виявлення його насиченості фахівцями однієї професії та недопущення недостатньої кількості фахівців іншої професії;
- здійснювати підготовку населення за новими перспективними професіями;
- розробляти державні навчальні стандарти, зберегати якість професійної освіти, що відповідає вимогам розвитку економіки;
- надати всім громадянам однакові можливості у виборі та отриманні професій;
- сприяти трудовій активності населення, розвитку підприємництва та різних форм самозайнятості;
- виховувати працівників нового типу, конкурентоспроможних на ринку праці [5].

Використані джерела

1. Леоненко Н.А. Роль трудового потенціалу у відтворенні економічного потенціалу регіону. URL: <http://global-national.in.ua/archive/23-2018/72.pdf>
2. Лук'янченко Н., Антонюк В., Шаульська Л., Шамільова Л. та ін. Регіональні проблеми формування трудового потенціалу і шляхи їх вирішення: моногр. Донецьк: МОН України, Донецький нац. ун-т; НАН України, Ін-т економ. пром-ті, 2004. 340 с.
3. Верхоглядова Н., Ільїна С., Іваннікова Н., Лаврінченко О. Управління розвитком людських ресурсів: моногр. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2006. 317 с.
4. Рябий Є., Пуліна Г. Кавецький О. Сутність і регулювання неформальної зайнятості. Економіка та держава. 2005. № 8. С. 68–72
5. Валінкевич Н. В., Корбут К.Є. Сучасний стан та тенденції розвитку трудового потенціалу в Житомирській області. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/visnik/fmecon/program_5e4b82889da13.pdf

Андрій Коцур

доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ

ОСНОВНІ АСПЕКТИ РЕГІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ

Необхідність регіонального підходу до збереження й розвитку трудового потенціалу зумовлена насамперед диференціацією рівня життя та умов трудової діяльності громадян

у різних регіонах. Розроблення регіональних програм збереження і розвитку трудового потенціалу є один із пріоритетних напрямків політики держави. Через відмінності у соціально-економічному розвитку регіонів основні заходи щодо збереження та розвитку трудового потенціалу в різних регіонах будуть різними.

Основними завданнями регіональних програм збереження та розвитку трудового потенціалу є:

- підвищення рівня життя населення регіону до середнього рівня в країні;
- розвиток закладів соціальної інфраструктури регіону;
- розвиток регіонального ринку праці.

Підвищення рівня життя населення регіону – одне з ключових завдань регіональної програми у більшості регіонів країни.

Заходи регіональної політики, спрямовані на підвищення рівня та якості життя населення, нерозривно пов'язані зі заходами загальнодержавної політики і передбачають вирішення наступних завдань:

1. Використання регіональних можливостей для підвищення реальної заробітної плати, а також її постійної і своєчасної індексації;

2. Зменшення «тіньової» частини заробітної плати за рахунок підвищення: мінімальних державних гарантій оплати праці, частки витрат на заробітну плату в собівартості продукції;

3. Ліквідація заборгованостей із виплат заробітної плати, соціальної допомоги в регіоні й створення умов для запобігання їх виникненню надалі;

4. Здійснення активної регіональної політики зайнятості, спрямованої на створення нових робочих місць, максимальне залучення економічно активного населення в процес трудової діяльності;

5. Подальший розвиток соціальної інфраструктури в регіоні. Забезпечення доступності всіх верств населення до об'єктів соціально-культурної і побутової сфер. Надання різного роду пільг для підприємств, що інвестують кошти в соціальну сферу.

Перераховані завдання мають забезпечити підвищення рівня життя населення. Але при їх виконанні необхідно враховувати регіональні особливості соціально-економічного розвитку продуктивних сил.

Наступним напрямком здійснення регіональної політики, що має бути відображений у регіональній соціальній програмі, є розвиток соціальної інфраструктури.

Визначальна роль у формуванні якісних характеристик трудового потенціалу належить освітній сфері. У регіональних програмах необхідно передбачити заходи, що

забезпечували б розвиток даної галузі. Адже в освіті є ряд проблем, які потребують розв'язання за допомогою важелів регіональної політики.

Важливу роль у збереженні трудового потенціалу має сфера охорони здоров'я. Від якості забезпечення населення медичними послугами залежить його стан здоров'я і здатність до трудової діяльності. В регіональних програмах доцільно передбачити заходи, що сприяли б поліпшенню стану здоров'я населення та поліпшенню медичного обслуговування з метою збереження трудового потенціалу. Один із важливих компонентів ефективної системи охорони здоров'я – рання діагностика захворювань.

Важливе значення в контексті регіональної політики має передбачення профілактичних заходів для запобігання виникнення появи окремих захворювань у громадян. Цими профілактичними заходами є вакцинація.

Подальший розвиток регіонального ринку праці з метою ефективного використання трудового потенціалу регіону є одним із основних завдань.

Основна мета розвитку регіонального ринку праці – формування ефективної політики ринку праці з дійовим механізмом впливу на використання трудового потенціалу на регіональному рівні.

Розвиток підприємницької діяльності є одним із найважливіших шляхів розв'язання проблем зайнятості у регіонах.

Розвиток підприємництва в Україні й залучення до нього незайнятих громадян гальмує ряд чинників, зокрема: невирішеність фінансово-кредитних питань функціонування малого бізнесу; його слабке ресурсне забезпечення; складні відносини держави та малих підприємницьких структур; обмеженість практичних знань і навиків щодо підприємництва; соціально-психологічні чинники, пов'язані зі ставленням населення до малого бізнесу й низьким рівнем соціальної захищеності зайнятих у підприємницьких структурах.

Отже, регіональні програми збереження та розвитку трудового потенціалу мають охоплювати заходи, спрямовані на розв'язання пріоритетних проблем регіонів з метою створення умов для збереження кількісних параметрів, збереження та розвиток якісних характеристик трудового потенціалу, забезпечення сприятливих умов для ефективного використання продуктивних сил регіону.

Використанні джерела

1. Кочемировська О. О. Розвиток трудового потенціалу як чинник економічного зростання України: аналіт. доп. Нац. ін-т стратег. дослідж. Київ : НІСД, 2014. 105 с.
2. Ткаченко А.М., Бакута А.В. Управління трудовим потенціалом підприємства та підвищення ефективності його використання. Вісник економічної науки України. 2017. № 1 (32). С. 99–102